

Position Paper Kinderopvang-Onderwijs-Welzijn -Kansrijke Verbindingen, waardevolle investering-

Aan de programmacommissies van de politieke partijen

Het sociaal kapitaal, het cultureel kapitaal, ‘the work force’ voor de 21e eeuw zit nu op de kinderopvang, de peuterspeelzaal, op school en op de buitenschoolse opvang. Wie Nederland een 21e eeuw toewenst waar welzijn en welbevinden, democratisch burgerschap en economische voorspoed de wezenskenmerken zijn, zal nu in zijn kinderen moeten investeren.

- **De maatschappij vraagt het.**
- **De wetenschap bevestigt het.**
- **Het kind heeft er recht op.**

De samenleving vraagt het: mondialisering, informatisering en demografische ontwikkelingen betekenen dat de burgers van de toekomst meer dan ooit over culturele en sociale grenzen heen moeten kunnen samenwerken, -leven en spelen. De jongste generaties zullen ook moeten blijven leren, want technologie en wetenschap bieden steeds nieuwe kansen en opgaven. En de samenleving heeft al het talent van die nieuwe generaties nodig op de arbeidsmarkt, want zij zullen met minder mensen het nationaal inkomen voor meer mensen moeten verdienen.

De wetenschap bevestigt het. Veel ouders, onderwijzers en pedagogisch medewerkers wisten het eigenlijk al, maar de neurobiologie bevestigt keihard dat de ontwikkeling van het potentieel dat ieder mens bij geboorte heeft een rijke, stimulerende omgeving vraagt. Het brein ontwikkelt zich in de jonge jaren ongekend, afhankelijk van de interactie met zijn directe omgeving, zijn opvoeders. Economische studies¹ wijzen ook onomstotelijk uit dat de ‘return on investment’ hoog is: iedere euro die je in de zo vroeg mogelijke ontwikkeling van kinderen steekt, bespaart de samenleving in de toekomst het viervoudige hiervan.

En heeft niet ieder kind er recht op alle kansen te krijgen? De kindertijd komt niet meer terug, de kans om het in één keer goed te doen zullen we als samenleving niet tussen onze vingers door moeten laten glippen.

Wat is daar voor nodig?

Betrokken goed geïnformeerde ouders. Bevlogen en gewaardeerde professionals. Sluitende arrangementen voor kinderen op het gebied van kinderopvang, onderwijs en welzijn, die bij toenemende arbeidsparticipatie van beide ouders de hoogste kwaliteit bieden om alle kinderen de kans te geven zich zo goed mogelijk te ontwikkelen zodat zij in hun latere leven van grote waarde kunnen zijn.

De kinderopvang en aansluitend de school spelen een sleutelrol bij die toerusting en kansen geven aan talent, experts als ze zijn in het vervullen van de opdracht tot ontwikkelen, kwalificeren, socialiseren en persoonsvorming. We weten meer dan ooit dat die vorming niet gebonden is aan die 1000 uur per jaar op school. De andere 3000 uur dat kinderen per jaar thuis of in buitenschoolse voorzieningen actief zijn bieden net zoveel kansen. En juist in de eerste drie jaar dat kinderen nog niet naar school gaan, biedt een professionele omgeving een goede stimulans in de ontwikkeling.

¹ OESO, SEO-onderzoek “De Waarde van Kinderopvang”

Goede arrangementen en allianties tussen alle opvoeders zijn nodig om de Nederlandse ambities waar te maken. Niet alleen in de kinderopvang en later op school, maar ook in de wijk en dorp via kindwerk, sport en cultuur en met goed bereikbare opvoedingsondersteuning en Centra voor jeugd en gezin.

Dit is geen nieuw gegeven, in 2010 kwam een brede coalitie van werkgevers, werknemers, de onderwijssector, de welzijnssector, de kinderopvangsector en de VNG tot krachtige aanbevelingen. Sindsdien is er weinig vooruitgang geboekt, maar zijn de ambities van betrokken sectoren en de kansen nog even groot. Door landelijke en lokale bezuinigingen als gevolg van de economische crisis is hier en daar eerder sprake van achteruitgang. Voor een betere toekomst van Nederland zijn de volgende punten zijn actueler en urgenter dan ooit .

1. Streef naar integrale dagarrangementen voor de 0- tot 12-jarigen met ruime openingstijden, waarin onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang, naast sport, cultuur, centra voor jeugd en gezin, jeugdzorg en welzijn belangrijke partners zullen zijn. Geef daarbij ruimte aan lokale invulling. In het kader van doorgaande ontwikkelingslijnen voor kinderen is de aansluiting van voor- en vroegschoolse voorzieningen en onderwijs van groot belang.
2. Stimuleer zoveel mogelijk brede integrale kindcentra waar bedoelde dagarrangementen kunnen worden ontwikkeld. Op die manier realiseer je een ideaal klimaat waar onderwijs, welzijn (buurtwerk) en kinderopvang de noodzakelijke pedagogische infrastructuur kunnen realiseren.
3. Geef ieder kind vanaf 2 tot 12 jaar het recht op 3 dagdelen kinderopvang om een doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen mogelijk te maken. Daarbij wordt een maximaal aanbod gedaan voor talentontwikkeling en het voorkomen van (taal)achterstanden.
4. Harmoniseer de geldstromen van peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, VVE en buitenschoolse arrangementen zodat integrale voorzieningen en programma's tot stand kunnen komen voor kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders.
5. Voorkom dat met name kinderen in achterstandsituaties geen gebruik meer maken van voorschoolse voorzieningen door stopzetting van bijdragen van gemeenten voor peuterspeelzalen.
6. Voorkom hogere kosten voor ouders voor de kinderopvang.
7. Investeer in kwaliteit van (samenwerkende) professionals door goede opleiding. Stimuleer combinatiefuncties in kinderopvang, peuterspeelzalen, onderwijs, sport en cultuur waardoor kennis wordt gedeeld en carrièremogelijkheden van werknemers worden versterkt.
8. Zorg voor coördinatie van integraal beleid en regel eenduidige interdepartementale coördinatie. Ontwerp een landelijk programma tot het wegnemen van wettelijke en andere belemmeringen om integrale kindvoorzieningen te bevorderen.

Drs. M.E.N.M.A. Rompa

Brancheorganisatie Kinderopvang

Ir. M. B. Vos

MOGroep

Mr. Drs. C. Kervezee

PO-Raad